

ESZTERGOM -BUDAPEST

TÉL

H i t • R e m é n y • S z e r e t e t

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye negyedévenként megjelenő lapja

16. évfolyam – 2018/4. szám

„Ebben a Gyermekben Isten arra hív minket,
hogy a remény hordozóivá váljunk.”

Ferenc pápa

PÜSPÖKSZENTELÉS

ADVENTI FÉNYEK

SZENT MIKLÓS

Homokbetlehem a Szent Péter téren

Különleges betlehemet avattak – a vatikáni hagyományoknak megfelelően – december 7-én a római Szent Péter téren, az ott felállított karácsonyfával együtt, a velencei pátriárka, Concordia-Pordenone püspöke, továbbá Veneto és Friuli Venezia Giulia tartományok polgári előjáróinak jelenlétében. A szertartást Giuseppe Bertello bíboros, Vatikán Városállam Kormányzóságának elnöke vezette – méltatva a kalábriai származású amerikai Richard Varano, a holland Susanne Ruseler, az orosz Ilija Filimonszev és a cseh Radovan Zivny monumentális közös munkáját, a jesolói homokból épített jászolt.

Az alkotókat, illetve az adományozókat később maga Ferenc pápa is külön fogadta, beszédében a karácsonyi jelek lenyűgöző erejéről értekezett. Úgy fogalmazott: a cansigliói erdőkből származó, több mint húsz méter magas vörösfenyő Istent mintázza, aki Fiának születésével lehajolt az emberekhez, hogy felemelje őket. A betlehemi jelenet a homokszemcsék egy-

szerűségével pedig arra a kicsinységre emlékeztet, melyet Isten Jézus születésével mutatott meg a betlehemi szegénységben.

A hatvanéves Richard Varano a Catholic News Agency munkatársának beszélt az utóbbi, egyedülálló mű háttéréről. A mélyen hívő katolikus családból származó szobrász huszonevésen jött rá, hogy meg tud élni a homokszobrászattól – azóta nem is csinál mást. Szerinte ugyanakkor a vatikáni dimenziókban az ő munkájuk szinte eltörpül, apró tényező a hatalmas egészben. November 17-én látott munkához a négy szobrász, és tizenöt napot töltöttek a tényleges faragással, de már az azt megelőző héten zajlottak az előkészületek. Valójában három éve kezdték megszervezni

a végül 5,5 méter magas és 16 méter széles betlehem elkészítését, ennyi idő kellett hozzá, hogy ideén megvalósulhasson.

A szobrászmunka hétszázötven tonna, szárazföldről származó homokból készült. Az építőanyagot először piramis alakúra tömörítették, és a csúcsától kezdték el faragni a szobrászok, akik botokkal, vakolókanalakkal és fogorvosi eszközökkel is dolgoztak a kényesebb helyeken. **„Minket, profikat az különböztet meg a strandon játszó átlagembertől, hogy mi tudjuk azt, miként kell jól összegyűrni a homokot”** – magyarázta a Reutersnek Varano. A különleges betlehemi jászol fölé hatalmas vászontetőt húztak az időjárás viszontagságai ellen.

Somogyi Viktória

December 15–19. között Magyarországon vendégszerepel az 1983-ban alapított Moszkvai Patriarchátus Kórus, az ősi pravoszláv egyházi zene világszerte elismert, egyik legautentikusabb előadója. Fellépnek Miskolcon, Szegeden, Szombathelyen és utoljára Budapesten, a Szent István-bazilikában. Műsorukban 16–17. századi bizánci egyházzene szerepel, valamint az előadásuk második részében 19. századi nagy orosz szerzők (Rachmaninov, Csajkovszkij stb.) művei hangzanak el.

A Szombathelyi Egyházmegye és a Brenner János Emlékhely Alapítvány szervezésében december 13-án Erdő Péter bíboros áldotta meg Boldog Brenner János vértanú szobrát, Rieger Tibor alkotását Budapesten, a Szentimrévárosban. Az eseményen Erdő Péter bíboros mellett többek között jelen volt és beszédet mondott Székely János szombathelyi megyéspüspök és Brenner József nagypap, a vértanú testvére. A szobora-

vatón részt vett Mádl Dalma asszony is, valamint a Szent Imre Gimnázium 12/D – Boldog Brenner János osztálya. A szobor talapzatára Áder János köztársasági elnök koszorúját helyezték el.

Tízmillió forint segílyt küld a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) a természeti katasztrófától sújtott dél-indiai Kerala állam lakosságának megsegítésére – jelentették be december 10-én. A testület arra kérte a magyar hívőket, imáikban emlékezzenek meg a katasztrófa áldozatairól. Az idei monszun időszakában a térséget sújtó heves esőzések miatt kialakult árvizek és földcsuszamlások miatt a hatóságok több mint egymillió embert evakuáltak a dél-indiai államból, a halottak száma több százra tehető.

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) elnökének meghívására hivatalos látogatást tett Michael August Blume újonnan kinevezett apostoli nuncius, vatikáni nagykövet és Erdő Péter a Dohány utcai zsinagógában. Az Emanuel-émlék-

fánál a katolikus vendégek elhelyezték az emlékezés köveit a 600 ezer magyar zsidó mártír előtt tisztelve. A nuncius egyeztetett Heisler András Mazsihisz-elnökkel is, aki a magyarországi zsidóság helyzetét vázolta, és hangsúlyozta: a kormány által hangoztatott zéró tolerancia az antiszemitizmussal szemben fontos üzenet a magyar zsidóság felé és egyértelmű jelzés a világnak. Radnóti Zoltán főrabbi pedig elismerően szólt arról a sokrétű együttműködésről, amely a katolikus egyházat és a zsidó közösséget jellemzi.

Online cigány Mária Rádió indult Romano Maria Radio néven, az új csatorna november 24-e este hat órától hallgatható a www.romanomariaradio.hu címen. A cigánypasztorációért felelős püspök, Székely János azt mondta: a rádió elsősorban azt az örömhírt szeretné minden cigány hallgatónak átadni, hogy a cigányságuk nem átok, hanem áldás. Mindannyian Isten teremtményei vagyunk, akármilyen is a bőrünk színe, az anyanyelvünk – hangsúlyozta.

MK

Határtalan szeretet

A történelem hasonlít egy nagy, rendkívül sokszínű szövethöz, amelyben a mi személyes életünk egy szál, amely más szálakhoz kötődik. Eleinte a maga természetességével élünk saját kis világunkban, ahova születünk, majd az évek során az érdeklődésünk egyre jobban tágul és eljutunk addig, hogy

feltegyük a kérdést: mi az életem, és mi az egész világnak az értelme, és van-e egyáltalán neki? Tulajdonképpen mindenki eljut ide akár tudatosan, akár nem, de a válaszadás gyakran nem kielégítő, olykor kudarcba fullad, máskor hosszú ideig, akár egy életen át tartó kereséshez vezet.

Karácsony ünnepe egy meghívás. Előhív belőlünk valami nagyon mélyen emberit. A körülöttünk mindent átható fogyasztói szemlélet erodálja ugyan ezt az ünnepet is, mint mindent, ami hitelesen emberi, de nem tudja teljesen elmosni azt, mert a szívünk mélyéről – még ha hosszú idő után is – újból és újból előtör. Karácsony Isten válasza az élet értelmét kereső embernek és ez a válasz a minden határon átlépő és velünk eggyé váló szeretet, a mindent felvállaló közösség – velünk az Isten.

Karácsony egy történet, egy mélyen emberi történet. Egy gyermek születéséről szól, akinek a szülei egyszerű emberek. Az életük kereteit a saját koruk és társadalmuk előírásai határozzák meg. Egyrészt Izrael népéhez tartoznak, végzik imádságait, betartják vallási előírásait, másrészt a nagy Római Birodalom területén élnek, ezért a császár intézkedései is befolyásolják őket – emiatt kell szülőföldjükről az akkori viszonyok között igen hosszú és veszélyes utat megtenniük Betlehemig, mert ezt írja elő a népszámlálási rendelet.

Azonban ez a történet – amely szomorú is, hiszen egy istállóban kell végül meghúzódniuk – nemcsak mélyen emberi, hanem egyben Isten története is. Istené, aki így akart belépni az emberiség nagy történetének szövetébe.

Végső soron azért érinthet meg olyan mélyen bennünket, mert egyszerre szól egészen Istenről és egészen az emberről. Ha hívó, nyitott szívvel, értelemmel szemléljük, akkor jobban feltáru előttünk Isten arca, aki egészen másképpen rendezi az eseményeket, mint ahogyan mi gondolkodunk. Később

Jézus – az Evangélium tanúsága szerint – egészen keményen megfeddi Pétert emiatt: „Botránkoztatasz, mert nem arra van gondod, amit az Isten akar, hanem arra, amit az emberek akarnak.” (Mt 16,23)

Karácsony valódi üzenete csak akkor tárul fel számunkra, ha nem pusztán emberi, ha úgy tetszik evilági módon, megszokásból nézzük, hanem azzal a vággyal, amely nyitott az Isten végtelen, határtalan szeretetének felismerésére és befogadására.

Ez nem egy lezárt eseménysor, mert Isten és az ember közös története minden korban és minden ember, különösen is minden megkelesztett ember életében folytatódik. Tehát a

kérdés, amit karácsonykor fel kell tennünk magunknak: hogyan viszonyulok a világha ilyen módon – szegényen, kiszolgáltatva, elutasítva – belépő Istenhez? Ahogyan akkor szinte mindenki számára „láthatatlan” maradt, ma is sokszor előfordulhat, hogy elmegyünk Jézus mellett, anélkül, hogy észreven-

nénk. Pedig ha meg vagyunk keresztelve, akkor meghívást kaptunk, Isten kiválasztott minket arra, hogy más szemmel, a hit szemével lássuk az egész körülöttünk levő világot és benne minden embertestvérünket, minden eseményt, történetet: vagyis felismerjük a többi emberben a köztünk jelen lévő Istent, aki teljesen világosan megmondta, hogy ez alapján kerül majd egyszer mérlegre az életünk. „Éhes, szomjas, idegen, ruhátlan, beteg, rab voltam – amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, vagy nem tettetek, velem tettétek, vagy nem tettétek” (vö. Mt 25,31–46).

Milyen szép lenne, ha karácsonykor megtapasztalnánk azt, hogy igazán szeretnek bennünket! De ehhez sokszor nekünk kell kezdeményeznünk, és nem elég csak egyszer. Gyakran kudarcba fulladhatnak a legjobb szándékú lépéseink is. Így aztán az ember szeretete idővel ki tud merülni, el tud fogyni.

A karácsony igazi mélysége abban rejlik, hogy Isten szeretete soha nem fogy el. 2000 évvel ezelőtt – és ma is – ő kezdeményez: eljött, „de övéi nem fogadták be. Ám akik befogadták, azoknak hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek. Azoknak, akik hisznek nevében” (Jn 1,11–12).

Mohos Gábor

Az Eucharisziával foglalkozó nemzetközi tudományos konferenciát tartottak november végén Esztergomban. A részletekről, valamint a 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeiről Erdő Péter bíboros nyilatkozott a sajtónak.

A főpásztor elmondta, a kongresszusok előkészítésére négy év áll rendelkezésre, ennek félidejénél szokás beszámolót tartani az illetékes pápai bizottság előtt, fölvenni a kapcsolatot a világ püspöki karainak eucharisztikus kongresszusi megbízottaival, valamint rendezni egy olyan tudományos konferenciát, amely az Eucharisztia kérdéskörét járja körül. A téma pontosabb kijelölése függ a kongresszus leendő helyszínétől. Noha az Eucharisztia egy és közös az egész Katolikus Egyházban, sőt, azon túl is elismerjük bizonyos keresztény közösségek eucharisziáját, mégis egészen más teológiai szövegekről a legutóbbi helyszínen, a Fülöp-szigeteken, mint itt, Közép-Európában – hangsúlyozta Erdő Péter. Míg ugyanis Ázsiában elsősorban a missziók, a nagy társadalmi problé-

Nagyszabású tanácskozás Esztergomban az eucharisztikus kongresszusról

mák és a szegénység kérdése kapcsolódik hozzá, Közép-Európában inkább a sok nép, sok kultúra, sok felekezet együttélését és az ezzel járó sokszínűséget kell a témaválasztásban érvényesíteni.

Az esztergomi tanácskozáson ennek jegyében más felekezetek és vallások képviselői is jelen voltak. Schöner Alfréd lipótvárosi és Verő Tamás budai főrabbi a keresztény eucharisztia történeti keretét adó zsidó liturgikus szokásokról beszélt. Az ortodox előadókkal kapcsolatban Erdő Péter bíboros rámutatott: bár mindhárman teológus professzorok, az egyházi rend három különböző fokozatát képviselték. „A konstantinápolyi egyetemes pátriárka küldötte, Makariosz hrisztupoliszi püspök, Michael Zheltov orosz ortodox pap, Nicolae Preda pedig román dia-kónuslektor.” Fekete Károly debreceni református püspök és Szabó Imre nyugalmazott evangélikus püspök előadása a protestáns közösségek úrvacsora-szemléletét tekintve szintén közeledési tendenciát mutatott.

A főpásztor beszámolt a 2020-as kongresszust előkészítő Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) Általános Titkárságának munkájáról is: a kongresszussal összefüggő pályázatok mellett megtörtént már a kapcsolatfelvétel a régió püspökeivel is, akiket arról kérdezték, milyen létszámban várha-

tók látogatói csoportok Budapestre. Zajlik a kongresszus heti programjának pontosítása, ezzel kapcsolatban elárulta: számos részlet kikristályosodott, folyamatban van a hazai és külföldi előadók – többek között Andrea Bocelli – fölkérése is.

A 2020-as kongresszus egyik érdekes elemének ígérkezik, hogy felújítják az 1938-as budapesti Eucharisztikus Világkongresszus díszes vasúti kocsiját, amelyben nyolcvankét év után ismét lehetővé válna, hogy szentségimádást tarthassanak benne. Több kórus, együttes, zenész jelentkezett már a régióból azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a programokhoz. **„Népeken és határokon átívelő szeretetet látok ebben, ami nagyon fontos és biztató” – fogalmazott Erdő Péter.**

A kongresszushoz kapcsolódóan számos kulturális eseményre kerül sor: az Operaház például keresztény évadot hirdetett 2020-ra, a kongresszus hete alatt pedig a Művészetek Palotája és a Zeneakadémia is lesz már kötve különböző rendezvényekre. A NEK kiemelt figyelmet szentel a fiatalabb korosztálynak is, a tervek szerint lesz egy ifjúsági est a Papp László Sportarénában, amely Ákos és Csík Zenekar koncerttel kezdődik, majd zenével kísért szentségimádással folytatódik.

Göbel Ágoston

Missziós kereszt, teológiai felkészítés

A világkongresszushoz kapcsolódik Dolhai Lajos az Eucharisziáról szóló két könyvének megjelenése, amelyeket december 7-én mutattak be az egri érseki palotában. Ternyák Csaba egri érsek köszöntőjében kiemelte: a kongresszus nemcsak nemzetközi, hanem egyúttal budapesti és nemzeti, vagyis mindannyiunké lesz.

A kötetekről szólva elmondta, öröm és büszkeség, hogy Dolhai Lajos nemcsak a Nemzetközi Teológiai Bizottság tagja, hanem a kongresszus előkészítésében is szerepet vállal. Csizmadia István plébános, teológianár pedig a *Csúcs és forrás* című kötetet ismeretve rámutatott: a szerző művében ötvenkét vasárnapra osztva közöl tanítást, ökumenikus szempontokat is szem előtt tartva.

Közben visszatért a Főegyházmegyébe a világkongresszus szimbóluma, a missziós kereszt. Ahogy arról már beszámoltunk: a közel három méter magas, bronzborításokkal díszített tölgyfakereszt Ozsvári Csaba ötvösművész (1963–2009) alkotása, ame-

lyet Szabó János ötvös és fémrestaurátor restaurált. A munkálatok során öt újabb magyar (vonatkozású) szent, illetve boldog – Szent Márton, Boldog Gizella, Boldog Romzsa Tódor, Boldog Apor Vilmos, Boldog Meszlényi Zoltán – ereklyéit helyezték el a keresztben, a korábbiak mellé. A kereszt egy estére a budapesti római katolikus Egyetemi Lelkészszeg vendége volt december 6-án, a Magyar Szentek Templomában. Ezzel kezdte el főegyházmegyei körútját, amely Budakalászon folytatódott. A karácsonyi ünnepek alatt – december 18-tól január 2-ig – a Gazdagréti Szent Angyalok Plébániatemplomban láthatjuk és imádkozhatunk előtte.

GÁ

Püspökké szentelték Mohos Gábort

nyozzuk, akkor útmutatásokat kapunk gyakorlati döntéseink számára is” – hangsúlyozta.

A szertartás keretében Mohos Gábor megkapta a főpapi jelvényeket: a püspöki gyűrűt, a mitrát, vagyis a püspöki süveget és a pástorbotot. Az új püspök a szentmise végén azt mondta: püspöki jelmondata, „Ki olyan, mint az Úr, a mi Istenünk” a Zsoltárok könyvéből való, folytatása pedig arról szól, hogy Isten fent lakik a magasságban, de lehajol, hogy fölemelje a nyomorultat, az elnyomottat, és helyet ad neki népének fejedelmei között. Ezt lehet a program saját maga és mindannyiunk számára is. „Hiszen ha fölemeljük Istenre a tekintetünket, megtisztul a látásunk, és le tudunk hajolni, azaz észrevesszük az ínséget, elsősorban a szeretetre való ínséget.”

Ismeretes, Ferenc pápa október 4-én nevezte ki Mohos Gábort iluturgi címzetes püspökké és főegyházmegyének segédpüspökévé. Mohos Gábor felsőfokú tanulmányait a Pápai Gergely Egyetemen végezte, 1999-ben szentelték pappá. 2003 és 2008 között érseki titkár és szertartó volt a főegyházmegyei hivatalban, 2008 és 2018 között pedig a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkári tisztségét látta el. Augusztus óta a Pápai Magyar Intézet rektora volt.

Agonás Szorja

Amikor az Egyház püspökei Jézus küldetésében járnak vállalniuk kell, hogy a rájuk bízott közösségben és valamilyen szinten az egész világegyház javára is teljesítik a tanítás, a megszentelés és a pásztori kormányzás szolgálatát – fogalmazott Erdő Péter bíboros, esztergom–budapesti érsek a szertartáson, amelynek keretében püspökké szentelte Mohos Gábort, főegyházmegyének papját az esztergomi bazilikában. A december 8-i, Szeplőtelen Fogantatás főünnepén tartott szertartást vezető bíboros mellett a társszentelők Michael August Blume, Magyarország apostoli nunciusa és Ternyák Csaba egri érsek voltak, továbbá koncelebrált a magyar püspöki kar szinte teljes közössége, valamint számos határon túli magyar püspök.

Erdő Péter hangsúlyozta: az egyházi rend szentsége különleges erőt és kegyelmet ad az említett hármas feladathoz. Mikor az egyházat üldözik, amikor meg nem értés veszi körül, újabb és újabb hullámokban próbálják megsemmisíteni a történelem erői, akkor különösen is szükségünk van a Szentlélek kegyel-

mére, a szentek közbenjárására és a csodákra tanúságtételünk során – fűzte hozzá.

Az új püspökről szólva a főpásztor beszélt arról is, Gábor atya a római nagyszemináriumban készült a papi szolgálatra, majd szentelése után az Accademia Alfonsianán erkölcssteológiát tanult. „Különösen a társadalmi bűn problémája foglalkoztatta. Az a jelenség, amit az Egyház szociális tanítása a bűn struktúráinak nevez. A hazugság, a kizsákmányolás, a hátrányos megkülönböztetés, a gyűlölet és a bosszú olyan struktúrákat építhetnek ki az emberi társadalomban, amelyekből a magunk erejéből aligha tudunk megszabadulni. A történelem azt mutatja, hogy a legnagyobb erőszak, a legvéresebb forradalom is – éppen módszereinél fogva – az egyik bűn helyébe a másikat állítja, az egyik igazságtalanság helyett a másik embertelenséget és jogtalanságot érvényesíti” – részletezte Erdő Péter, megjegyezve, ilyen az ember a kegyelem segítségével nélkül. „De amikor az Egyház társadalmi tanítását és magát, hitünk forrásait, a Szentírást és a Szent Hagymányt tanulmá-

Szeminaristák beöltözése Esztergomban

Krisztus király vasárnapján, november 25-én az esztergomi bazilikában hat másodéves papnövendék ünnepélyes beöltözésére került sor. A reverendát első ízben öltötte magára Faragó András, Hodászi Gábor Mihály és Kurucz Zoltán esztergomi–budapesti főegyházmegyes, Mihovics Szabaszián és Miklovits Attila pécsi egyházmegyes, valamint Vida Attila váci egyházmegyes papnövendék. Az ünnepi mise főcelebránsa és szónoka Kovács Zoltán, az esztergomi Érseki Papnevelő Intézet rektora volt.

„**Királyi rendelkezések, szózatok elhallgatnak, történelemmé válnak, de Krisztus igéi nem hallgatnak el, mert ő maga az Ige – közénk jött, hogy megszentelje földi küzdelmeinket. Krisztusra, mint győztes királyunkra tekintünk a mai ünnepen**”

– mutatott rá az előjáró. Kovács Zoltán arról is beszélt, hogy egy királyról ma is sokszor eszünkbe jut az erő, még tán a zsarnoki önkény is, de a mi királyunk, Krisztus nem leigázni jött közénk, hanem szolgálni, irgalmasnak lenni és irgalomra tanítani.

Kovács Zoltán a beöltöző növendékektől azt kérte, tekintsenek Krisztus királyra, aki lát-

szólag legyőzött, de akiről mi tudjuk, hogy nagyon is győztes. **A papi öltözetet úgy vegyék magukra, hogy „hozzájuk nőjön” a következő években, „formálja” őket egyre hasonlóbbá Krisztushoz.**

A jövő papjai a Szűzanya oltalma alatt

Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása ünnepének előestéjén, december 7-én az esztergomi Érseki Papnevelő Intézet előjárói és növendékei rózsafüzér-imádságon és szentmisén vettek részt, amelyen Kovács Zoltán rektor Szent II. János Pál pápa egy imájával a Szűzanya oltalmába ajánlotta a szemináriumot.

Segítünk a fagyoskodókon

Sajtótájékoztatóval és adományok átadásával indult a Katolikus Karitás „Tárjátok ki szíveteket!” mottóval meghirdetett adventi segélyakciója november 25-én Budapesten, a Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia közösségi termében.

Écsy Gábor, a Karitás országos igazgatója elmondta: a nélkülözőkért indított összefogásnak kettős célja van, ünnepé tenni a karácsonyt és könnyíteni a hétköznapok terhein. Meleg otthon biztosítani téli ruhákkal, kályhával és tűzifával, élelmiszert vinni a családoknak, hogy ne üres asztalnál kelljen megélni a karácsonyt, közös ünnepségre hívni a magányos, szegény körülmények között élő időseket. A kampányt szimbolizáló, nyitott tenyérben tartott hóból formált szív azt jelképezi, hogy kezünkben van a segítségnyújtás lehetősége. **Számos helyen forró teát, téli ruhát, takarókat kaphatnak a krízishelyzetben élők. Budapesten minden hétköznap**

ételt osztanak az egyik hajléktalanszállón, több száz családot támogatnak kályhával és tűzifával, a határokon túl is. Egyébként a 16 egyházmegyei központ 880 csoportjának összesen mintegy 10 ezer önkéntese végez segítő szolgálatot egész évben.

Csorba Gábor, a Szent Erzsébet Karításközpont igazgatója elmondta, hogy idén először indult el országosan az **Angyalbatyu** ajándékgyűjtő akció is, amely során nehéz sorsú gyermekeknek lehetett ajándécsomagot készíteni és leadni számos gyűjtőpontra, így a Szent István-bazilikánál is. Ezeket a Karitás önkéntesei juttatják el – reményeink szerint – több tízezer gyermeknek.

A Karitás „Egymillió csillag a szegényekért” elnevezésű országos programsorozatát Pécsen nyitották meg december 2-án, és Kaposváron zárták 9-én. Az Európa országokban 1998-ban indult kezdeményezést Magyarországon 2008-tól szervezik, és az ünne-

pek közeledtével a szegény sorsú emberekre figyelmeztet egy héten át. Écsy Gábor úgy fogalmazott, a régiek úgy tartották: valahányszor felragyog a betlehemi csillag fénye, szeretet gyűl az emberi szívekben. Az akció során egy héten át minden nap lángra lobbanó gyertyák kíséretében gyűjtöttek adományt 13 egyházmegyében, közel 200 helyszínen. A gyertyáért felajánlott adományokból, valamint a 1356-os adományvonalon összegyűlt pénzből a Karitás csomagokat készített, és ezeket még karácsony előtt eljuttatják a rászorulóknak.

Ami a mi főegyházmegyénket illeti, a sorozat keretében jótékonyági hangversenyt is tartottak a Szent István-bazilikában, Somogyváry Ákos vezényletével megszólaltak Beliczay Gyula F-dúr miséjének tételei, valamint Erkel Ferenc karművei a Szózat, a Buzgó kebellet, az Éljen hazánk és a Harangkar, valamint a Magyar Cantate című alkotása.

Megújult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fenntartásában működő Családok Átmeneti Otthona a fővárosi Kelta utcában. A 26 éves múlt-ra visszatekintő intézmény 38 nehéz helyzetben lévő embernek nyújt lakhatást. Az átmenetileg vagy tartósan fedél nélkül maradt családokat támogatják annak érdekében, hogy alkalmassá váljanak az önálló életvitelre, gyermekeik megfelelő gondozására, nevelésére. Az ország egész területéről fogadnak rászorulókat, akiknek segítséget nyújtanak gyermekeik teljes körű ellátásához, szülői kompetenciájuk erősítéséhez is. A lakók vállalják az együttműködést és az előtakarékossági gyűjtést.

Önzetlen orvosmisszió a szórványmagyarságnál

Elismerésben részesültek a Katolikus Karitás orvosmissziójának önkéntesei a Kárpátalján és Délvidéken élő szórványmagyarság körében végzett áldozatos szolgálatukért.

A Pro Voluntarius díjat december 5-én Fülöp Attila szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár adta át Vojcek Lászlónak, a Budai Irgalmasrendi Kórház nőgyógyászati osztálya főorvosának, a misszió vezetőjének. Az államtitkár kiemelte: az orvoscsapat tagjai nehéz körülmények között élők egészségügyi ellátását biztosítják, önként végzett munkájukkal példát mutatnak, olyanokat támogatva, akik

máshonnan nem kapnak segítséget. A Karitás 2015-ben indította el kórházmissziós programját annak érdekében, hogy segítse Ungváron, Munkácson és Beregszászon a

gyermekkorházak működését, ezáltal az orvosi ellátás fejlesztését. Először eszközök beszerzését támogatták, majd felmerült: konkrét orvosi segítségre is nagy szükség van. **A városoktól messzebb található településeken szórványban élő magyarság számára ugyanis szinte elérhetetlen a szakorvosi ellátás.** Az elmúlt egy év során több mint kétezer gyermek és felnőtt vizsgálatát, illetve egészségügyi tanácsadását végezték el, és segítségükkel több mint hatszáz gyógyászati segédeszköz készült el. A misszióhoz több mint egy tucat orvos és medicus csatlakozott.

Csapó Török Viktória

Ünnepeltek, akik kivetették a hálót

Erdő Péter bíboros, prímás áldotta meg december 10-én, ünnepség keretében az S4 Háló Közösségi és Kulturális Központ felújított helyiségeit Budapesten, a Ssemmelweis utcában. Az eseményen részt vettek a hazai és a Kárpát-medencében működő közösségek képviselői is.

Az 1989-ben alapított, lassan 30 éves Háló szervezetei Budapesten és valamennyi határon túli régióban jelen vannak. Működik egyesületük a Délvidéken, Erdélyben, a Partiumban, a Felvidéken és Kárpátalján is, amelyek szoros kapcsolatot tartanak egymással, és ilyen értelemben valóságos hálózattá váltak. Thuróczy György elnök, a mozgalom egyik alapítója köszöntötte a megjelenteket, Erdő Péter mellett Soltész Miklós államtitkárt, illetve a két éve elhunyt Aszalós János matematikus családtagjait, akik azért érkeztek az avatóünnepségre, mert a központ egyik termét hozzátartozójukról, a közösség egykori

meghatározó tagjáról nevezték el. **Az elnök hangsúlyozta: reményünk Krisztusban van, úton vagyunk, de szeretnénk, ha ezen az úton Isten segítségével haladhatnánk, ezért is tartja fontosnak a közösségi tér megáldását.** Az ünnepségen megjelentek a Hetvenkét Tanítvány mozgalom vezetői is, köztük Puchard Zoltán, aki mindkét mozgalom egyik alapítója is.

Soltész Miklós szintén felszólalt, felidézve az alapítás körüli időket, és megköszönte az alapítóknak, hogy volt bátorságuk abban az időben közösséget, egyházi közösséget szervezni. Megjegyezte: egy közösség igazi értékét az mutatja meg, ha évtizedeken át a kitűzött célokért tud munkálkodni.

Szeibert András – szintén alapító – arról beszélt, különös öröm számukra, hogy újra van központja a közösségnek. Ezt követően Konrád Katalin, a partiumi régiós vezető elmondta, a felújított helyiségbe lépve a Kár-

pát-medencéből mindenki hazaérkezik, míg a gyergyószentmiklósi Szabó Lóránt arról beszélt, hogy a közösség vezetőinek segítségével nagyon sok határon túli magyar érzelmi határtalanul magyarnak magát, amint ezt Kányádi Sándor is hirdette – magyarázta.

Előzőleg, november 24-én az Erdő Péter által kezdeményezett Hetvenkét Tanítvány Mozgalom, a *Háló és a 72 óra kompromisszum nélkül* kezdeményezés tartott közös lelkipapot a budapesti központban. A nap szlogenje az volt, hogy **„Legyél te a változás”**. Darvas Márton, a 72 óra főkoordinátora az idei rekordokról számolt be, a körülbelül kilencezer résztvevőről és a 130 településről, ahol a projektek zajlottak, hadat üzenve az önzésnek és az elszigetelődésnek. **Aki másokért tesz, maga is gazdagabb lesz.**

MK

A NIGHTFEVER a 2005. évi világifjúsági találkozót követően született nemzetközi, ifjúsági missziós kezdeményezés, melynek során fiatalok szólítják meg saját korosztályuk tagjait. Világszerte eddig 439 helyen, összesen 2601 alkalommal tartottak ilyen gyertyagyújtási eseményt. Így történt ez december 7-én is a belvárosi Szent Mihály-templomban Szabó-Molnár Bálint LC atya vezetésével.

Derús regnumi fiatalok a Szent István-bazilikában

Őszinte lelkiismerettel, tiszta lélekkel és kitartó lelkesedéssel – erre a szolgálattal fogadalmat Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepén, december 8-án a Regnum Marianum ifjú népe Budapesten, a Szent István-bazilikában.

A gyerekek többsége vezetőik kíséretében érkezett. Legelől a fogadalmat tevők és a legkisebbek, a regnumi életüket kezdők ültek. Eljöttek a legújabb Regnum, a soproni közösség tagjai is. Sok, évtizedes regnumi múltú fiatal ma már a gyereket kísérte.

A szentmise főcelebránsa Balás Béla püspök, szónoka Bőjte Csaba volt, számos regnumi pap koncelebrált. **„Ha papok lesztek, ti is ide állhattok, és gyönyörködhetek**

sok száz mosolyban. Nem mindennapi látvány” – köszöntötte Monostori László házfőnök az egybegyűlt sokaságot.

Bőjte Csaba szentbeszéde nem nélkülözte a vidámságot. A ferences szerzetes arról beszélt, hogy a feltámadt Jézus a tanítványok mellé szegődött, nem számon kért, nem ítélkezett, nem vádaskodott, és nem követelte ki a hitet. Beszélgetett, kérdezett, érvelt, tanított, és a tanítványok erőre kaptak. **„Lángolt a szívük” – írja a Szentírás.** Ez a szeretet lényege. Így volt a tanítványoknak ereje visszamenni, felrúzni a többieket. Ha az embernek lángol a szíve, van remény, ezért inkább biztassuk egymást – buzdított.

Jézus gyümölcsöt vár tőlünk, maradandó gyümölcsöt. Arra buzdít, hogy bízzunk benne, fogjuk meg a kezét és induljunk el. Tudja, képesek vagyunk megtanulni a szeretet parancsát. Különbözik miért vállalta volna értünk a megváltást? „Döglött lóra ki tenne patkót?” – fogalmazott homíliájában Csaba testvér.

A fogadalmatétel során Monostori László atya név szerint szólította ki a szentélybe vezető lépcsőkre a közösségek tagjait. Vezetőikkel és az egész ünneplő közösséggel együtt erősítették meg a keresztségben tett ígéreteiket. A szentmise végén átadták a közösségért végzett kiemelkedő szerepvállalás elismeréseként odaítélt díjakat.

Trautwein Éva

A Mikulás valódi története

Napjainkra több tévhit terjedt el, és számos torzulás következett be a keresztény eredetű ünnepekkel kapcsolatban.

Tudjuk: december 6-án reggelre a gyermekek ablakában csokoládét, cukorkákat hagy a Mikulás.

Napközben az óvodában és az iskolában élményeiket is megoszthatják a többiekkel, mindig van olyan, aki látott, hallott valamit az éjjel. Emellett a tévéből állandóan az szól, hogy a Mikulás karácsonykor is eljön. Ezért talán érdemes tisztázni: karácsonykor Jézus Krisztus születését ünnepeljük, Szent Miklós püspökről pedig december elején emlékezünk meg, aki nagylelkű és bőkezű felebaráti szeretetével lett népszerűségnek ihletője. A Mikulás a Miklós név cseh és szlovák alakja. A különböző népek kultúrájában szinte mindenütt feltűnik a személye.

Az igazi „Mikulás”, Szent Miklós (Nikolaosz) a keleti egyházak legtiszteltebb szentjeinek egyike, ünnepét Nyugaton a 10. század óta tartják. A hagyomány szerint

a 3. században született a kis-ázsiai Patarában, gazdag kereskedőcsaládban. Szüleit kiskorában elvesztette, egyik rokona nevelte, és ő ismertette meg a kereszténységgel. Megtérése után Miklós jótékony célokra szétosztogatta örökségét, a hívők pedig égi jelre megválasztották Múra püspökévé. Diocletianus és Galerius császár keresztényüldözése (303–311) idején börtönbe került, de életben maradt, és részt vett a 325-ben tartott niceai zsinaton.

Az emberek tiszteletét és szeretetét jótékonykodásával vívta ki, tettei miatt már életében szentnek tartották. 343. december 6-án halt meg püspöki székhelyén, sírja ezután zarándokhellyé vált. Amikor Mürát 1087-ben elfoglalták a szeldzsuk törökök, maradványait követői az itáliai Bariba vitték, ahol bazilikát építettek a tiszteletére, ereklyéit Orbán pápa helyezte el a főoltáron.

Miklós kultusza nem sokkal halála után kezdődött, és már a 6. században templomot emelt neki Konstantinápolyban I. Justinianus császár. Csodatettei között tartják számon, hogy vihar idején megmentette egy vízbe esett tengerész életét, ezért ő az utazók, a

kereskedők, a zarándokok, a tengerészek és a révkalauzok védőszentje. Amikor városát éhínség sújtotta és egy gonosz hentes három kisgyermeket megölt, hogy húsvatát kimérje, Miklós leleplezte bűnét és a fiúkat is feltámasztotta, ezért ő a gyermekek és a diákok védőszentje is.

A nevéhez fűződő leghíresebb legenda szerint élt Mürában egy szegény ember, aki nem tudta férjhez adni három lányát, mert nem volt pénze hozományra. A dolog Miklós fülébe is eljutott, ám a püspök túl szerény volt ahhoz, hogy nyíltan segítsen. Az éjszaka leple alatt három erszényt dobott be az apának, így a lányok megmenekültek attól, hogy örömlánynak adják őket. Miklós e tettéért a hajadonok és az aggszűzek védőszentje is, és oltalmazója a házasságnak és az anyaságnak.

A középkor óta a tizennégy segítő szent közé sorolják, a legnagyobb tiszteletet a régi Oroszországban tanúsították iránta. Magyarországon a bizánci kapcsolatok alapozták meg tiszteletét, mintegy hatvan községet neveztek el róla.

WP

Ismét hazánkba látogatott a finn Joulupukki

Ahogy más kultúrákban, a finnben is a téli napfordulás pogány ünnephez kötődik Joulupukki (Karácsonyapó) neve, ami szó szerinti fordításban „karácsonyi kecskét” jelent. A finn joulu szó a skandináv julból származik, ami eredetileg egy germán pogány ünnepet jelent. Ezen az ünnepen pedig az ősgermánok kecskét áldoztak.

A mai finn hagyomány szerint a szentestén ajándékokat szállító Joulupukki egy kedves idős férfi, aki rénszarvasok által húzott szánon közlekedik. Nem a kéményen, hanem az ajtón át megy be a házba. Először 1927-ben hangzott el egy gyerekeknek szóló rádióműsorban, hogy Joulupukki Lappföldön él, a sarkkörön fekvő Rovaniemiben saját „városa” van.

Joulupukki az utóbbi évtizedekben mindig egy (valójában több) élő személy, Mikulásfalva pedig lényegében egy hatalmas szórakoztatóközpont saját postahivatallal, vidámparkkal, manóiskola-programokkal, rénszarvaszánózással. Magyarországra 16 éve látogat el Joulupukki. Az idén is valóságos gyermekszereget várta a Vörösmarty téren.

A gyerkőcök puszikkal és ölelésekkel árasztottak el Joulupukkit, aki egyébként több magyar városban is tiszteletét tette.

A jelenlegi köztudatban szereplő Mikulás-alak egyre távolabb kerül az eredeti Szent Miklós-kultustól. A kinézetében a finn folklórt követő, rénszarvasszánon közlekedő mesealak marketingje kezdi bekebelezni a hagyományos karácsonyi ünnepkört.

Egyre nehezebben érhető megnyilvánulások is megjelennek, mint például a fürdőruhas Mikulás-kocogás vagy a cápákkal együtt merülő Mikulás-búvárok produkciója.

Örüljünk neki és ragaszkodjunk hozzá, hogy minket, keresztényeket templominkban és otthonainkban a karácsonyi Kisjézus vár!

EB

A Gulágra elhurcoltakra emlékeztünk

A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapja alkalmából, november 25-én arra emlékeztünk, hogy 1953-ban ezen a napon léphetett Nyíregyháza-Sóstón ismét magyar földre azon politikai rabok első csoportja, akik túlélték a Gulág borzalmait. Ezzel az emléknapal az Országgyűlés méltóképpen kívánt megemlékezni arról a mintegy 800 ezer magyarról, akiket 1944 őszétől kezdve hadifogolyként vagy internáltként vittek el, az itteni hatóságok aktív közreműködésével. Közük többen voltak olyanok, akiket a hitük, vallási hovatartozásuk miatt üldözött a kommunista hatalom.

Talán Olofsson Placid a legismertebb pap, aki a Gulágon raboskodott. A 101 éves korában elhunyt bencés szerzetes kilenc év kényszermunka után térhetett vissza Magyarországra. Sokaknak ez nem adatott meg, soha többé nem láthatták a szülőföldjüket. A Pannonhalmán nyugvó példakép szabadulását követően sem papként, sem tanárként nem kapott működési engedélyt. Kezdetben fizikai munka volt egy pesterzsébeti ládagyárban, majd tizenkét évig az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézetben dolgozott betegszál-

lítóként, később mosodai munkásként. 1969-től a Korányi-szanatórium mosodájának vezetésével bízták meg, innen ment nyugdíjba 1977-ben. Placid atya papi hivatását sokáig csak titokban gyakorolhatta. A hetvenes évek közepétől kisegítő lelkészként dolgozhatott a budai (Ciszterci) Szent Imre-plébánián. A századik születésnapjára 2016 decemberében megjelent életrajzi könyvben így

vallott életéről: „Tudatában vagyok annak, hogy egyszerű, átlagos képességű ember vagyok, semmiféle különösebb fizikai vagy szellemi tehetségem nincsen. De az életem mindig többet kívánt tőlem, mint amire képes voltam, és a Jóisten mindig mellettem állt, s nem egyszer csodálatosan segített.”

A szerzetes sokszor idézett, a Gulág túlélésére rabtársaival együtt megfogalmazott négy szabálya a következő: „A szenvedést ne dramatizáljuk, mert attól gyengébbek leszünk”, „Vegyük észre az élet apró örömeit”, „Ne gondoljuk, hogy eleve különbek vagyunk másoknál, de adott helyzetben mutassuk meg, hogy így van” és „Kapaszkodjunk Istenbe”, mert „az ő segítségével túlélünk minden földi poklot”.

NIDO

Főhajtás egy üldözött pap előtt

Posztumusz Werner Alajos atyának ítélte oda a Klebelsberg Kunó-díjat a pesthidegkúti önkormányzat. A helyi közélet egy-egy példaeértékű kiemelkedő alakjának járó elismerést 1992-ben alapították. Werner Alajos atyát 1928-ban szentelték pappá, majd Rómában tanult a Pápai Egyházzenei Intézetben. Később Máriaremetére küldték, ahol összesen negyed évszázadon keresztül szervezte a ze-

nei életet. Az állambiztonsági szervek kiemelten fontos személynek tartották. 1961-ben 68 paptársával együtt letartóztatták, és öt év börtönre ítélték a Regnum Marianumban való részvétele miatt. 1963-as szabadulása után Celldömölkre helyezték, ahol kórust alapított, hittant oktatott, felújította az orgonát. 1964-ben ismét börtönbe került, ahonnan csak 1967 karácsonya előtt két nappal szabadult.

Ekkor rendőri felügyelettel visszatérhetett Máriaremetére. Szoros barátság fűzte Kodály Zoltánhoz és Bárdos Lajoshoz. 1978. november 8-án halt meg szívinfarktusban.

November 28-án egy emlékparkot is elneveztek a főváros II. kerületében a 40 éve elhunyt neves egyházzeneészről. Az ünnepségen jelen volt Esterházy László kanonok atya, a máriaremetei kegytemplom plébánosa.

Átadták a Fraknói Vilmos-díjakat

Varga Lajos váci segédpüspök, valamint Beke Margit és Fazekas István történészek egyháztörténeti kutatói tevékenységét ismertette el Fraknói Vilmos-díjjal a Miniszterelnökség Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága december 3-án. A díjat 2000-ben alapította a nemzeti kulturális örökség minisztere, hogy ezzel ismerje el azon tudósok tevékenységét, akiknek munkássága kiemelkedő a teológia, a filozófia, valamint az egyháztörténe-

lem területén, illetve akik tevékenységükkel előmozdították a magyar vallási élet megújulását és a teológia oktatásának fejlődését.

Török József professzor, egyháztörténész méltatta a kitüntetetteket. Kiemelte: **Beke Margit számos könyvvel és tanulmánnyal járult hozzá a magyar egyház, ezen belül is az Esztergom-Budapesti Főegyházme-gye történetének kutatásához.**

Varga Lajos püspök elmondta: történészként szerzett tudását a mindennapokban, lelki-

pásztori munkája során is tudja hasznosítani, hiszen az emberek az átélt történelmi eseményeket beépítik személyiségükbe. Ez a történelmi tudat nemcsak egyes embereket érint, hanem közösségekre is jellemző.

Beke Margit elmondta, hogy az egyháztörténészek árnyékban, csöndben dolgozva próbálják a tudomány igazságait kifejteni. A történész Teilhard de Chardin teológust idézte, miszerint így is az Úristen munkatársai vagyunk, hiszen a teremtésben veszünk részt.

Fohászokat gyűjtenek az üldözöttekért

Imádságok gyűjtésébe kezdett a Közel-Keleten élő keresztény emberekért, a háború kárvallottjaiért adventi kampányában a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. Ehhez kapcsolódóan a szervezet saját szíriai anyagából fotókiállítás is rendeztek, a tárlat 2019 februárjáig látogatható a Szent István-bazilika Lovagtermében.

Felhívásában Kozma Imre atya úgy fogalmazott, a Közel-Keleten a véres összecsapások a mindennapok részévé váltak, a keresztények számának csökkenése kétségbeejtő méreteket öltött az elmúlt évek során. Szíriából eltűnt a keresztények fele, Irakban ennél is drasztikusabb a helyzet. Ha ez a folyamat nem áll meg, akkor a kereszténység véglegesen eltűnik ott és onnan, ahol a bölcsője ringott – figyelmeztet Imre atya, aki ezért indítottak *Imádkozókat toborozunk* és

imákat gyűjtünk címmel országos kampányt. „Kérjük, nyílják imára minél több ajak, és írják le ezeket vagy támogató gondolataikat. Néhány sort vagy akár csak egy szót. Küldjék el üzeneteiket nekünk, és mi vállaljuk, hogy átadjuk a szíriai Damaszkusztól harminc km-re található, a Feldarabolt Szent Jakabról elnevezett Mar Yakub-kolostor elöljárójának” – részletezte az irgalmasrendi szerzetes. Hozzáátéve: ilyen módon minden magyar tevékeny részese lehet imádságban, jókívánságban, lelki cselekedetekben ennek a segítségnyújtási akciónak. Ez kötelességünk is.

Mutassuk meg ismét és újra, hogy Magyarországnak van a legnagyobb szíve! – buzdított a szeretetszolgálat alapító elnöke.

RT

Magyarország követésre méltó modellt mutat be az üldözött keresztények megsegítésében – jelentette ki II. Efrém Ignác szír ortodox pátriárka a Miniszterelnökség *Keresztényüldözés elleni kerekasztal* című december 13-ai rendezvényén a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen.

Megjelent az Esztergomi Egyház Formuláskönyv

Rómában mutatták be november 7-én az MTA-PPKE Fraknoi Vilmos Római Történeti Kutatócsoport legújabb kiadványát, a *Formularium Ecclesiae Strigoniensis*, vagyis az *Esztergomi Egyház Formuláskönyvét*. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyháztörténeti sorozatában megjelent kötet közreadói Erdő Péter bíboros, valamint Szovák Kornél és Tusor Péter történészek, egyetemi docensek.

A kiadvány műfaját tekintve formuláskönyv, amelyben jogi szövegek sablonjait gyűjtötték össze a középkorban és a kora újkor végén. A 16. század elején Esztergomban az érseki szentszéki bíróság működése során két fontos kódex keletkezett, Nyási Demeter érseki vikárius és segédpüspök formuláskönyve (1521 körül) és Benethy Máté prímási szentszéki jegyző gyűjteménye (1512 előtt). A közreadók a két kódex alapján közel ezer nyomtatott oldalon tettek kísérletet az esztergomi érseki bíraskodás és egyházkormányzat középkorvégi gyakorlatának kritikai igényű rekonstrukciójára.

Erdő Péter – aki maga is tevékenyen részt vett a kódexkiadás munkálataiban, valamint kánonjogi szaktudásával folyamatosan segítette a többéves projekt megvalósulását – többek között szolt az 1526 előtti magyar egyházi

életről és annak forrásadottságairól, az eddig kiadott kódexkéziratok kalandos sorsáról, elődei szerepéről fennmaradásukban, továbbá e formuláskönyvek helyéről, jelentőségéről az észak- és dél-európai egykorú egyházi bíraskodásban. A főpásztor a kötetből vett gyakorlati példákkal színesítve kifejtette: a most megjelent szövegek beható tanulmányozása lehetővé teszi, hogy az utókor 500 év távlatából is részleteiben megismerhesse a hazai egyházi élet Mohács előtti mindennapjait.

Tusor Péter szerint a formuláskönyv annak bizonyítéka, hogy a protestáns reformáció átörököse előtti időszakban milyen jól szervezett és felülről gondosan kontrollált egyházi életnek volt színtere a Hunyadi- és Jagelló-kori Magyar Királyság. A kötetet a napokban a Magyar Tudományos Akadémián is bemutatták.

December 8-án tartották az *Esztergom, a magyar állam bölcsője* című könyv bemutatóját az esztergomi vár lovagtermében. Az önkormányzat megbízásából készített kötet megírásában egyházi részről közreműködött Hegedűs András (Prímási Levéltár), Kontsek Ildikó (Keresztény Múzeum) és Szalai Katalin (Főszékesegyházi Könyvtár). A könyv hiánypótló vállalkozásként kifejezetten a település nevezetességeiről, épületeiről, templomairól, értékeiről szól, ám nem titkolt célként többet mutatva, mint egy turisztikai kiadvány vagy programfüzet.

Völner Pál igazságügyi államtitkár, megyei fejlesztési biztos az eseményen arról beszélt, hogy Esztergom a magyarság története szempontjából kihagyhatatlan, megkerülhetetlen sarokpont, egy origó, ahonnan elindult a magyar állam, ahonnan elindult a magyar egyház. Morsányi Bernadett irodalomtörténész szerint a város a szemlélőnek viszonylag könnyen megmutatja magát, de a művészet-történészek, történészek, irodalmi muzeológusok, könyvtárosok által összeállított kötet rádobbeníti az olvasót arra, eddig milyen sok árnyalatról maradt le.

MB

Megújuló templomaink

Közel féléves munkát követően ismét régi szépségében láthatják a hívek a Sörgyár utcában álló kőbányai Szent György-plébánia-templomot. Az épület 1994-es elkészülte óta ez volt az első jelentős felújítás. Mint Cseh Zoltán atyától megtudtuk, a munkák két ütemben folytak. Július–augusztusban a belső rész festése, a járólapok csiszolása történt meg, valamint a világítótesteket LED-es izzókra cserélték a szakemberek, továbbá kifestették az altemplomot is. A következő lépés az urna-temető padlózatának csiszolása lesz.

A templom külső rendbetétele szeptember és november között zajlott. A tízmillió forint értékű felújítás során a kivitelezők a cserepek és

a csatorna kijávitását, a vízvezetés megújítását és az épület vakolását végezték el.

Ahogy arról már korábban beszámoltunk, elkészült az esztergomi Szent Anna-templom, közismertebb nevén kerektemplom külső felújítása is. A három évig tartó munkálatok után a homlokzatot Erdő Péter bíboros áldotta meg, aki az ünnepségen a város egyik jelképének nevezte az épületet, az ismét régi fényében ragyogó „kupola csillogása így, karácsony előtt, talán a legszebb dísz ennek a közösségnek a karácsonyfáján”. Kifejtette: a kupola szelíd csillogásával otthonosságot áraszt, olyan, mint a családi tűzhely, amely körül jó együtt lenni.

Maros László

Versengés és kiállítás

A Duna Palotában látható a betlehemi jászolkiállítás, amely a Magyar Kézművességért Alapítvány felhívására érkezett, és az adventi ünnepkörhöz kapcsolódó alkotásokat mutatja be ingyenesen január 6-ig. Az alkotók szabadsága határtalan volt, amit a felhasznált anyagok gazdagsága, valamint a műfajok sokszínűsége is alátámaszt – ismertette Bába Szilvia művészeti és operatív igazgató, a kiírásra érkezett alkotások díjátadóján.

A pályázatra olyan, természetes alapanyagok felhasználásával készült műveket nyújthattak be a nevezők, amelyek a betlehemi jelenetet vagy annak szereplőit ábrázolják, a betlehemezés népszokásait örökítik meg vagy az adventi-karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódnak, mint például a karácsonyfadíszek, ünnepi terítékek, Mária-medálok, karácsonyi ajándéktárgyak.

Az idei felhívásra több mint 150 magyarországi és határon túli kézműves nevezte be alkotásait, és 142 alkotó mintegy 300 művét válogatta be a szakmai zsűri a 25. alkalommal megrendezett kiállítás anyagába. A nevezők között voltak népi iparművészek, a *Népművészet Mestere* címmel kitüntetett alkotók, iparművészek, valamint diákok, nyugdíjasok, óvodai és iskolai közösségek, családok és fogyatékkal élő emberek is.

Szintén az ünnepkörhöz kapcsolódó vetélkedés keretében az ország legszebb betle-

hemeit keresik azon az alkotói pályázaton, amelyet december 3-án hirdetett meg a Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ). Olyan hagyományos betlehemek terveit várják január 6-ig, amelyekben az alkotó saját településének, lakókörnyezetének sajátosságait, népszokásait, a hagyományos betlehem elemeit, a tájegységre jellemző tárgyi, építészeti elemeket is megjeleníti – hangsúlyozta Guller Zoltán, az MTÜ vezérigazgatója. A paraszti hagyományban a legjelentősebb ünnepi periódus az adventtől vízkeresztig tartó időszak, amikor arra is jut idő, hogy szép betlehemeiket faragjanak, építsenek azok, akik nemcsak elképzelni akarják Jézus születését, hanem láthatóan, kézzel foghatóan is meg akarják mutatni azt. Szép lenne, ha a Kárpát-medence minden településén találkozhatnánk ezzel a néphagyománnyal – fűzte hozzá Kelemen László, a Hagyományok Háza főigazgatója.

A három legszebb terv megvalósításának kivitelezését és költségeit a szervező vállalja

2019 adventjében 10-10 millió forint értékben, a három legjobb alkotót pedig egymillió, 500 és 250 ezer forinttal jutalmazza.

MTI

Bár a karácsonyi meghittség egyik fontos eszköze maga a feldíszített karácsonyfa, arra talán kevesen gondolnak, hogy az ünnepeket követően milyen sorsa lesz ezeknek a növényeknek. Ezért az elmúlt években egyre nagyobb hangsúlyt kap a környezettudatosság. Ennek szellemében lehetett szavazni az Advent Budapesten Téli Fesztivál és Karácsonyi Vásáron kiállított – természetes anyagokból és hulladékokból készült – stílizált karácsonyfa-installációkra, amelyeket több száz kisiskolás díszített fel újrahasznosított anyagokkal. A pályamunkák az idén is a Városháza park fénylőjét, a Szabad Tér Színház és a FŐKERT Zrt. közös kezdeményezését teszik egyedivé.

HTK

Hittudományi Kar

htk.ppke.hu

Budapest

2019. február 12., kedd

BTK

Bölcsészlet- És Társadalomtudományi Kar

btk.ppke.hu

Esztergom

2019. január 22., kedd

Budapest

2019. január 23., szerda

Piliscsaba

2019. január 24., csütörtök

NYÍLT NAPOK

PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM

ITK

Információs Technológiai és Bionikai Kar

itk.ppke.hu

Budapest

2019. január 25., péntek

JÁK

Jog- és Államtudományi Kar

jak.ppke.hu

Budapest

2019. január 24., csütörtök